

SÈRIE 3**Interpretació i recreació d'obres d'art. *Las Meninas*.**

Consideracions generals:

Cal tenir en compte que no existeix una resposta única, per tant, i només a títol orientatiu, esmentem una llista d'idees clau per a cada opció.

Exercici 1.

(2 punts)

IDEES CLAU

Opció A. L'estudiant haurà de fer una anàlisi personal de la **imatge 1**, en un màxim de deu línies.

La imatge té prou elements coneguts perquè pugui suggerir diverses interpretacions. Si s'argumenten de forma coherent, totes elles poden ser vàlides. Es tindran en compte els comentaris que facin referència a qüestions de caràcter general de l'obra: l'il·lusionisme, el joc de realitat i ficció i la voluntat de trencar els límits del quadre. També es valoraran aspectes més concrets: les mides grans del quadre, l'escala real dels personatges, la representació de l'espai, la utilització de la llum, la representació de la perspectiva lineal, els contorns esvaïts i la importància del mirall. Es tindran en compte les aportacions que facin referència als significats menys evidents de l'obra. És important també relacionar Velázquez amb la fotografia pel fet d'haver pintat, suposadament, un moment de temps real, fugaç i anecdòtic molt abans que apareguessin les càmeres fotogràfiques. S'acceptaran també els comentaris de la influència pictòrica italiana en *Las Meninas* i també la seva influència en autors posteriors (els impressionistes, Picasso, l'Equip Crònica, Richard Hamilton, Francis Bacon i tants altres). Es puntuaran els comentaris sobre els personatges que apareixen en l'obra i el seu significat; així com les explicacions sobre la tradició pictòrica d'escenes de cort o retrats de famílies reials. Seran especialment valorats els comentaris que facin referència a l'autoretrat, a la reivindicació del paper de la pintura i a la representació del taller de l'artista, un dels temes més universalment tractats des de Vermeer fins a Lucien Freud.

Es valorarà l'ús de la terminologia adequada.

Es valorarà la qualitat de les argumentacions.

Es valoraran les interpretacions personals derivades d'experiències pròpies o del coneixement d'altres obres d'art relacionades.

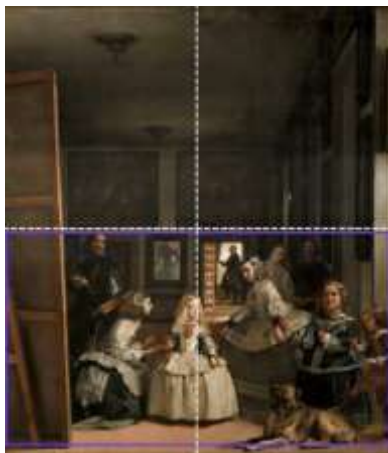
Opció B. L'estudiant haurà d'analitzar la composició de la **imatge 1** i de la **imatge 2** a través d'un croquis per a cada imatge.

IDEES CLAU:

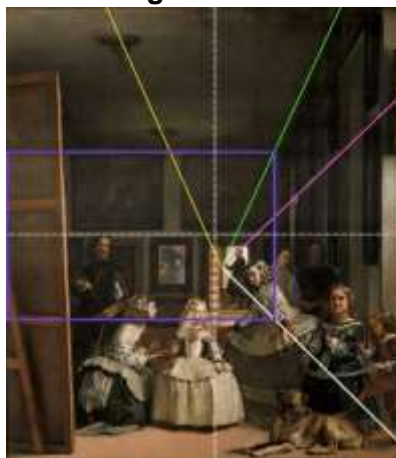
Imatge 1a

Imatge 1b

Imatge 1c

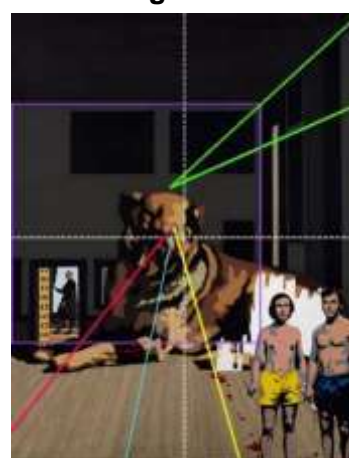
Imatge 2a

Imatge 2b

Imatge 2c

Observació: Hem presentat diversos esquemes orientatius, que incideixen en tres aspectes de la composició (a: quadrícula, b: frontalitat, c: perspectiva), però es valoraran altres esquemes que, tot i ser diferents dels presentats en aquestes pautes, demostrin una comprensió estructural de les imatges, com per exemple: l'estructura de les àrees clares i fosques, les direccions de les mirades, l'ordre davant/darrere, la profunditat dels plans, etc.

Exercici 2

(8 punts)

Consideracions generals:

Aquest és un exercici englobat dins el tema «Interpretació i recreació d'obres d'art». Les **imatges 2 i 3** hi fan referència explícita.

L'objectiu global de l'exercici és obtenir una nova versió del quadre de *Las Meninas* a partir d'una de les figures humanes que hi apareixen. Les **imatges 2 i 3** han de servir d'inspiració, però no es poden copiar directament; són una de les moltes adaptacions tècniques i expressives de l'obra de referència, tal com també ho seria la resposta de l'exercici.

Es tracta d'un exercici de creació complex que és el resultat de sintetitzar, per part de l'examinand, diferents aportacions parcials habituals en l'aprenentatge del dibuix artístic, que, en aquest cas, s'articulen a l'entorn de l'estudi d'un quadre molt representatiu de la història de l'art, del qual s'ha de crear una nova versió a partir d'un dels seus elements.

- 1- Memòria visual, ja que es demanen representacions de figures de la història de l'art i de contextos que sens dubte figuren en l'arxiu visual personal.
- 2- Capacitat de representació, ja que es requereix versemblança i conceptualització.
- 3- Intencionalitat creativa, és a dir, intentar donar una resposta pròpia i original, que sigui el resultat de crear un univers imaginat des de la creativitat personal.
- 4- Domini tècnic en l'ús de la tècnica triada segons l'opció A o B.

Com a consideracions generals, cal tenir en compte:

- L'examinand té l'opció de resoldre l'enunciat usant diferents graus de figuració.
- Cal valorar les qualitats estètiques, expressives i representatives per les quals l'examinand ha optat.
- Cal valorar la destresa en l'ús de la tècnica emprada i escollida lliurement.
- El risc assumit en presentar solucions creatives.

Ebossos (2 punts)

En el primer esbós ha d'estudiar exclusivament la figura humana triada. En el segon esbós ha d'estudiar el context on se situa l'escena i la distribució dels elements. Aquestes intencionalitats han d'ésser ben evidents en els esbossos.

NO es puntuaran els esbossos que no responguin a l'enunciat de la pregunta.

L'esbós ha de servir per preparar realment el dibuix gran.

CAL VALORAR:

- La capacitat d'utilització del dibuix com a projecte artístic i com a mitjà de pensament visual.
- La destresa en l'ús del mitjà triat.

Treball 50 x 70 cm

(6 punts)

Cal valorar:

- La capacitat per descontextualitzar una escena.
- La versemblança en la representació d'una de les figures humanes de *Las Meninas* i del context, tot i que aquest sigui inusual.
- Les aportacions imaginatives en la representació i la relació dels elements.
- La creativitat en la interpretació dels elements que es demanen en l'enunciat.
- L'habilitat de l'examinand a l'hora de resoldre la representació del caràcter de la llum de l'escena imaginada, tal com es demana a les observacions de l'enunciat.
- Les aportacions imaginatives en la composició i el domini de la superfície del dibuix.
- El bon tractament de la tècnica escollida.
- Altres aspectes que l'examinador pot considerar que són rellevants en funció del tipus de dibuix realitzat.
- El corrector adoptarà els criteris de flexibilitat recomanats en les informacions per als correctors.

L'examinand té l'opció d'escollir la tècnica d'entre de les anomenades *tècniques seques* i optar per una resposta monocroma (Opció A) o cromàtica (Opció B). Conseqüentment, s'ha d'avaluar especialment l'ús correcte de la tècnica, ja que ha estat triada lliurement.

D'acord amb l'enunciat, el corrector pot agrupar els diferents aspectes a avaluar en quatre blocs genèrics:

A= Relació versemblant entre la figura triada i la resta d'elements que hi intervenen, així com l'aspecte general de la representació, la llum, l'atmosfera, les proporcions i el context. **(Valoració orientativa: 2 punts)**

B= Tractament tècnic del dibuix. Bon ús del material triat. **(Valoració orientativa: 1,5 punts)**

C= Creativitat, imaginació i risc en les aportacions. **(Valoració orientativa: 1,5 punts)**

D= Composició (ocupació del pla gràfic, equilibri de zones, ordenació i estructura dels elements). **(Valoració orientativa: 1 punt)**